

1259. Stjórnarfundur VR

Haldinn miðvikudaginn 5. mars 2023, kl. 17:30 í Kringlunni 7 á 9. hæð og í fjarfundi.

Mætt á staðfund: Ragnar Þór Ingólfsson, Selma Björk Grétarsdóttir, Ólafur Reimar Gunnarsson, Bjarni Þór Sigurðsson, Halla Gunnarsdóttir, Jennifer Schröder, Jónas Yngvi Ásgrímsson, Sigríður Lovísa Jónsdóttir, Sigrún Guðmundsdóttir, Sigurður Sigfússon, Svanhildur Ólöf Þórsteinsdóttir, Vala Ólöf Kristinsdóttir, Þorvarður Bergmann Kjartansson, Ævar Þór Magnússon, Kristjana Þorbjörg Jónsdóttir varamaður, Stefán Sveinbjörnsson framkvæmdastjóri og Steinunn Böðvarsdóttir forstöðumaður sem ritaði fundargerð.

Fjarverandi: Þórir Hilmarsson.

Næsti fundur: 13. mars 2024

Dagskrá:

Selma Björk Grétarsdóttir, varaformaður VR, setti fund í fjarveru Ragnars Þórs Ingólfssonar formanns sem byrjaði fund í fjarfundi en mætti til fundar kl. 17:50 og tók þá við fundarstjórn.

1. Fundargerð 1258. stjórnarfundar VR var lögð fram til samþykktar.

Fundargerð 1258. stjórnarfundar VR var lögð fram til samþykktar en engar athugasemdir höfðu borist við hana.

Fundargerðin var samþykkt og undirrituð.

2. Tillaga að lagabreytingum frá laganefnd VR

Fyrir fundinum lágu skjölin „Tillögur að breytingum á lögum VR“ og „Tillögur til breytingar á lögum VR lenging kjörtímabils“ til afgreiðslu.

Selma kynnti Kristjönu Þorbjörgu Jónsdóttur, formann laganefndar VR, sem fór yfir á skjá tillögur nefndarinnar á breytingum á lögum félagsins sem miða að því að lengja kjörtímabil stjórnar. Kristjana sagði að áþekkar tillögur hafi tvisvar áður verið lagðar fram en felldar á aðalfundum, en aukinn meirihluta þarf til að samþykkja breytingar á lögum félagsins.



Tillögurnar og skýringar með þeim eru sem hér segir:

Tillaga nr. 1

20.1 gr. Um kosningu formanns og stjórnar

Núverandi hljóðan:

„Formaður skal kosinn í einstaklingskosningu annað hvert ár. Árlega skulu 7 stjórnarmenn kosnir til tveggja ára og 3 varamenn til eins árs í einstaklingsbundinni kosningu.

Komi fram fleiri framboð en sæti sem í boði eru skal viðhafa rafræna kosningu meðal fullgildra félagsmanna.

Berist ekki nægilega mörg framboð skal stjórn félagsins gera tillögu um stjórnarmenn sem bera skal upp í trúnaðarráði til samþykktar. Ef fleiri tillögur koma fram á fundi trúnaðarráðs skal kosið á milli þeirra á fundinum. Afl atkvæða ræður úrslitum.“

Verður svohljóðandi:

„Formaður skal kosinn í einstaklingskosningu **fjórða** hvert ár. **Annað hvert ár** skulu 7 stjórnarmenn kosnir til **fjögurra** ára og 3 varamenn til **tveggja ára** í einstaklingsbundinni kosningu.

Komi fram fleiri framboð en sæti sem í boði eru skal viðhafa rafræna kosningu meðal fullgildra félagsmanna.

Berist ekki nægilega mörg framboð skal stjórn félagsins gera tillögu um stjórnarmenn sem bera skal upp í trúnaðarráði til samþykktar. Ef fleiri tillögur koma fram á fundi trúnaðarráðs skal kosið á milli þeirra á fundinum. Afl atkvæða ræður úrslitum.“

Tillaga nr. 2

10. gr. Stjórn

Núverandi hljóðan:

„Stjórn félagsins skipa 15 aðalmenn og 3 til vara. Formaður skal kosinn til tveggja ára í senn, meðstjórnendur skulu kosnir 7 í einu til tveggja ára og ganga árlega 7 úr stjórninni á víxl. Varamenn skuli kosnir til eins árs í senn.“

Verður svohljóðandi:

„Stjórn félagsins skipa 15 aðalmenn og 3 til vara. Formaður skal kosinn til **fjögurra** ára í senn, meðstjórnendur skulu kosnir 7 í einu til **fjögurra** ára og **annað hvert ár ganga** 7 úr stjórninni á víxl. Varamenn skuli kosnir til **tveggja ára** í senn.“

Tillaga nr. 3

20.4. gr. Um kjörseðla og röðun á lista

Núverandi hljóðan:

„Við kosningu til stjórnar:

Raða skal frambjóðendum á kjörseðilinn í handahófskenndri röð og kjósendur merkja við minnst 1 en mest 7. Til að viðhalda jafnri kynjaskiptingu í stjórn VR skal sá frambjóðandi sem flest atkvæði fær skipa 1. sæti í stjórn. Næsta sæti skipar sá sem flest atkvæði fékk en er af hinu kyninu o.s.frv. Þeir 7 sem flest atkvæði fá samkvæmt framansögðu teljast rétt kjörnir aðalmenn í stjórn VR til 2ja ára. Næstu 3 teljast rétt kjörnir varamenn í stjórn VR til 1 árs.“

Verður svohljóðandi:

„Við kosningu til stjórnar:

Raða skal frambjóðendum á kjörseðilinn í handahófskenndri röð og kjósendur merkja við minnst 1 en mest 7. Til að viðhalda jafnri kynjaskiptingu í stjórn VR skal sá frambjóðandi sem flest atkvæði fær skipa 1. sæti í stjórn. Næsta sæti skipar sá sem flest atkvæði fékk en er af hinu kyninu o.s.frv. Þeir 7 sem flest atkvæði fá samkvæmt framansögðu teljast rétt kjörnir aðalmenn í stjórn VR til **4 ára og næstu 3 teljast rétt kjörnir varamenn í stjórn VR til tveggja ára.**“

Tillaga nr. 4

20.2 gr. Um kosningu í trúnaðarráð

Núverandi hljóðan:

„Árlega skal kjósa 41 fulltrúa í listakosningu til setu í trúnaðarráði til tveggja ára í senn.“

Verður svohljóðandi:

„**Annað hvert ár** skal kjósa 41 fulltrúa í listakosningu til setu í trúnaðarráði til **fjögurra** ára í senn.“

Tillaga nr. 5

14 gr. Trúnaðarráð

Núverandi hljóðan:

„Í trúnaðarráði sitja auk stjórnar, stjórnir deilda sem verða til við sameiningu annarra verslunarmannafélaga af landsbyggðinni og 82 fulltrúar kosnir í allsherjaratkvæðagreiðslu til tveggja ára í senn. Formaður félagsins er jafnframt formaður trúnaðarráðs og boðar hann til fundar a.m.k 4 sinnum á ári og eftir því sem þurfa þykir.“

Verður svohljóðandi:

„Í trúnaðarráði sitja auk stjórnar, stjórnir deilda sem verða til við sameiningu annarra verslunarmannafélaga af landsbyggðinni og 82 fulltrúar kosnir í allsherjaratkvæðagreiðslu til fjögurra ára í senn. Formaður félagsins er jafnframt formaður trúnaðarráðs og boðar hann til fundar a.m.k 4 sinnum á ári og eftir því sem þurfa þykir.“

Tillaga nr. 6

15. gr. Deildir

Núverandi hljóðan:

„Stjórn félagsins er heimilt að starfrækja deildir innan félagsins eftir starfsgreinum/atvinnugreinum þess og landssvæðum. Hlutverk deildar er meðal annars að vinna að sameiginlegum hagsmunum starfsmanna í starfsgreinum/atvinnugreinum og landssvæðum, stuðla að fræðslu þeirra og fjalla um kjaramál fyrir starfsgreinarnar/ atvinnugreinarinnar og landssvæðin. Stjórn deildar er kosin á deildarfundi. Stjórn deildar er skipuð að lágmarki 3 mönnum, sem skipta með sér verkum, varamenn skulu vera jafnmargir. Kjörtímabil stjórnar er 2 ár. Stjórn deildarinnar getur fengið fjármuni, samkvæmt nánari ákvörðun stjórnar félagsins, til ráðstöfunar til fræðslu- og menningarmála innan starfsgreinarinnar. Deild skal setja sér starfsreglur sem stjórn félagsins staðfestir.“

Verður svohljóðandi:

„Stjórn félagsins er heimilt að starfrækja deildir innan félagsins eftir starfsgreinum/atvinnugreinum þess og landssvæðum. Hlutverk deildar er meðal annars að vinna að sameiginlegum hagsmunum starfsmanna í starfsgreinum/atvinnugreinum og landssvæðum, stuðla að fræðslu þeirra og fjalla um kjaramál fyrir starfsgreinarnar/ atvinnugreinarinnar og landssvæðin. Stjórn deildar er kosin á deildarfundi. Stjórn deildar er skipuð að lágmarki 3 mönnum, sem skipta með sér verkum, varamenn skulu vera jafnmargir. Kjörtímabil stjórnar er 4 ár. Stjórn deildarinnar getur fengið fjármuni, samkvæmt nánari ákvörðun stjórnar félagsins, til ráðstöfunar til fræðslu- og menningarmála innan starfsgreinarinnar. Deild skal setja sér starfsreglur sem stjórn félagsins staðfestir.“

Tillaga nr. 7

Bráðabirgðaákvæði í lögum vegna þessara lagabreytinga – Afbrigði kosninga, árin 2025 og 2026:

Kosningar árið 2025 skulu vera með hinu nýja sniði í gr. 20.1 og 20.2. Árið 2026 er kosið til sjö sæta í aðalstjórn til eins árs og 41 sæta í trúnaðarráði til eins árs. Árið 2027 er kosið til sjö sæta í aðalstjórn til fjögurra ára og í varastjórn til tveggja ára. Kosinn er 41 fulltrúi í trúnaðarráð til fjögurra ára.

Næsta kosning þar á eftir verður árið 2027 og svo koll af kolli annað hvert ár og þá að fullu samkvæmt nýjum reglum.

Skýring við tillögurnar

Stjórn VR leggur til breytingar á lögum félagsins sem miða að því að kosningar í félaginu verði annað hvert ár í stað árlega eins og nú er. Kjörtímabil formanns, stjórnarfólks og trúnaðarráðsfolks myndi lengjast úr tveimur árum í fjögur. Breytingar sem þessar hafa verið til umræðu á síðustu árum.

Reynsla síðustu ára hefur sýnt að óheppilegt er að hafa svo örar kosningar að kosið sé í félaginu á hverju einasta ári. Kosningabátttaka er mjög dræm, einkum þegar eingöngu er kosið til stjórnar og trúnaðarráðs en ekki formanns, og sem dæmi kusu aðeins 4% félaga í stjórnarkosningum 2020. Þá má nefna að viðfangsefni sem fjallað er um í stjórn stærsta stéttarfélags landsins eru flókin og fjölmörg og óhætt að fullyrða að stjórnarfólki finnst það rétt byrjað að ná fullum tókum á stjórnarstarfinu þegar kjörtímabili þeirra er skyndilega lokið og aftur komið að kosningum. Fjögurra ára kjörtímabil hafa talist hæfileg og heppileg bæði í sveitarstjórnar- og alþingiskosningum og víðar þannig að góð rök hníga að því að miða við 4 ár.

Verði breytingatillögurnar samþykktar verður fyrirkomulagið á þá leið að formaður yrði kosinn til fjögurra ára í senn, stjórnarmenn kosnir sjö í einu til fjögurra ára og annað hvert ár ganga sjö úr stjórninni á víxl. Varamenn skulu kosnir til tveggja ára í senn. Þá snýr ein tillagan að því að sama eigi við um kosningar í stjórnir deilda til að gæta samræmis. Með sama hætti væri lenging á kjörtímabili trúnaðarráðs svo að annað hvert ár væri kosinn 41 fulltrúi í listakosningu til setu í trúnaðarráði til fjögurra ára í senn. Verði breytingarnar samþykktar er nauðsynlegt að bæta við bráðabirgðaákvæði um sérstakt afbrigði kosninga til að laga nýtt fyrirkomulag að þeim sem hlotið hafa kosningu eftir eldri lögum.

Umræður

Að umræðum loknum var lögð fyrir tillaga að leggja tillögurnar fyrir aðalfund.

Samþykkt.

Kristjana kynnti því næst tillögur sem fyrst voru kynntar fyrir laganevnd af stjórnarmanninum Biarna Þór Sigurðssyni. Laganevnd fjallaði um tillögurnar og leggur fyrir stjórn eftirfarandi:

Tillaga nr. 1

3. gr. Félagsaðild

Ný mgr.

„Fullgildur félagsmaður sem byggir fullgilda aðild sína á greiðslu iðgjalda af þóknun fyrir setu í stjórnnum eða ráðum á vettvangi félagsins eða fyrir þess hönd að hluta eða öllu leyti nýtur ekki kjörgengis. Ákvæði þetta tekur ekki til kjörinna fulltrúa sem jafnframt eru starfsmenn félagsins.“

Skýring með tillögu #1

Tillagan byggir á því að þau sem kjörin eru eða skipuð til trúnaðarstarfa þurfa við upphaflegt kjör eða skipun að uppfylla almenn skilyrði um kjörgengi, þ.e. að vera starfandi á starfssviði félagsins. Hætti viðkomandi störfum geta iðgjöld af þóknun vegna stjórnarsetu sjálfkrafa leitt til þess að kjörgengi sé viðhaldið þó viðkomandi sé sannanlega ekki lengur að vinna skv. kjarasamningum félagsins. Breytingunni er hins vegar ekki ætlað að svipta kjörinn einstakling kjörgengi sé viðkomandi jafnframt starfsmaður félagsins, t.d. formaður.

Umræður

Ofangreind tillaga var lögð fyrir fundinn að lokinni umræðu um tillögu nr. 2 að neðan.

Tillaga nr. 2

11. gr. Hæfi stjórnarmanna

Núverandi hljóðan:

„Stjórnarmenn skv. 10 gr. og ef við á, stjórnarmenn sjóða skv. 3. mgr. 26. gr. skulu starfa á starfssviði VR, skulu vera fjár síns ráðandi og mega ekki á sl. 5 árum hafa hlotið dóm fyrir refsiverðan verknað. Stjórnarmenn mega ekki eiga meira en 5% hlut í fyrirtæki sem er í atvinnurekstri á starfssviði félagsins og mega ekki vera starfandi sem framkvæmdastjórar fyrirtækis, stofnunar eða félags þar sem réttarstaða framkvæmdastjóra rekstrar telst sú sama og sem hann væri sjálfur atvinnurekandi. Stjórnarmenn sem missa hæfi skv. framansögðu á kjörtímabili sínu víkja sjálfkrafa og tafarlaust úr stjórn og taka varamenn þeirra sæti í þeirra stað þar til hæfisskilyrðum er fullnægt að nýju. Frambjóðendur til stjórnar VR skulu og uppfylla ofangreind skilyrði við lok framboðsfrests sbr. gr. 20.3.

Sé ágreiningur um hæfi skal kjörstjórn úrskurða um það.

Við meðferð einstakra mála skal stjórnarmaður víkja sæti ef hann hefur hagsmuna að gæta sem kunna að fara í bága við hagsmuni félagsins.

Missi stjórnarmaður kjörgengi sitt á kjörtímabili skal hann tafarlaust víkja úr stjórn VR. Sama regla gildir um aðra kjörna fulltrúa í stjórnnum og ráðum félagsins.“

Verði svohljóðandi:

„Stjórnarmenn skv. 10 gr. og ef við á, stjórnarmenn sjóða skv. 3. mgr. 26. gr. skulu starfa á starfssviði VR. **Sama regla gildir um aðra kjörna fulltrúa í stjórnnum og ráðum félagsins. Stjórnarmenn** skulu vera fjár síns ráðandi og mega ekki á sl. 5 árum hafa hlotið dóm fyrir refsiverðan verknað. Stjórnarmenn mega ekki eiga meira en 5% hlut í fyrirtæki sem er í atvinnurekstri á starfssviði félagsins. **Það sama á við þó eignarhlutur þeirra sé undir 5%, fari maki stjórnarmanns eða börn hans með ráðandi hlut í slíku fyrirtæki. Stjórnarmenn** mega ekki vera starfandi sem framkvæmdastjórar fyrirtækis, stofnunar eða félags þar sem réttarstaða framkvæmdastjóra rekstrar telst sú sama og sem hann væri sjálfur atvinnurekandi. Stjórnarmenn sem missa hæfi skv. framansögðu á kjörtímabili sínu víkja sjálfkrafa og tafarlaust úr stjórn og taka **varamenn sæti í þeirra stað til loka kjörtímabilsins. Sama regla gildir um aðra kjörna fulltrúa í stjórnnum og ráðum félagsins.** Frambjóðendur til stjórnar VR skulu og uppfylla ofangreind skilyrði við lok framboðsfrests sbr. **3. mgr., 20.3. gr., að teknu tilliti til 7. mgr. sömu greinar.**

Sé ágreiningur um hæfi skal kjörstjórn úrskurða um það.

Við meðferð einstakra mála skal stjórnarmaður víkja sæti ef hann hefur hagsmuna að gæta sem kunna að fara í bága við hagsmuni félagsins.“

Skýring með tillögu #2

Lagt er til að skýrt verði betur hvað átt er við með starfssviði og reynt að ná utan um þá stöðu að einstaklingur sem tekur ekki laun skv. kjarasamningum félagsins og sem vinnur ekki hjá launagreiðanda sem af honum er bundinn beint eða skv. lögum 55/1980 þó félagsgjöldum sé skilað til VR sé ekki kjörgengur enda á hann þá ekki sameiginlega kjara- eða félagslegra hagsmuna að gæta með öðrum félagsmönnum félagsins.

11.gr. laga félagsins er ætlað að koma í veg fyrir að atvinnurekendur eða fulltrúar þeirra njóti kjörgengis í félaginu. Hægt er að komast framhjá ákvæðum 11.gr. með því að skrá eignarhluti á maka eða börn. Í þeirri stöðu er eigandi lítils hlutar í reynd, vegna fjárhagslegrar samstöðu með maka og væntanlegum erfingjum, í stöðu sem kann að vera ósamrýmanleg hagsmunum félagsmanna í VR t.d. í tengslum við gerð kjarasamninga en stjórn félagsins er samninganefnd þess sbr. 17.gr. laga félagsins.

Jafnframt er lagt til að síðasta málsgrein breytist þannig að hluti hennar verði hluti 3.mgr. meðan fyrsti hluti lokamálsgreinar falli niður enda tekur núverandi 3.mgr. þegar á sama efni. Jafnframt er lagt til að eigendur fyrirtækja og aðrir

Þeir sem almennt njóta ekki kjörgengis í félaginu vega hugsanlegra hagsmunarekstra vegna stöðu sinnar í atvinnulífinu, geti ekki gert breytingar á skráðri stöðu sinni til þess að öðlast kjörgengi að nýju. Með tillögu um breytingu á 4.mgr. er frambjóðendum gert kleift að leiðrétta rangar eða misvísandi upplýsingar sem haft geta áhrif á kjörgengi þeirra.

Umræður

Að umræðum loknum voru tillögurnar lagðar fram til atkvæðagreiðslu.

Tillaga nr. 1 var samþykkt með meirihluta atkvæða.

Tillaga nr. 2 var samþykkt með meirihluta atkvæða, fjögur sátu hjá.

3. Aðalfundur VR

a. Breyting á fundarstað

Stefán Sveinbjörnsson skýrði frá því að gerð hafi verið breyting á áður kynntri staðsetningu aðalfundar, hann verður haldinn á Fosshóteli Þórunnartúni.

b. Gullmerkishafar

Ragnar Þór lagði fyrir fundinn tillögu að gullmerkishöfum á aðalfundi 2024: Gunnar Böðvarson, Valva Árnadóttir og Hansína Gísladóttir.

Samþykkt einróma.

Fundi slitið kl. 19:15

